

Interpunktions

Språkets struktur med stavningsregler, skiljetecken, ordklasser och satsdelar - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Eleverna tränar på att använda punkt, kommatecken och andra tecken!

Läraren reflekterar

Eleverna behöver bli påmind om när och hur de ska använda olika tecken. Övning ger färdighet! Till dessa övningar kan eleverna dessutom vara med att skapa material.

Metod

Läraren går igenom delarna som följer och exemplifierar där det känns relevant. Eleverna kan därefter göra medföljande övningar. Till sist kan eleverna skapa egna meningar, byta med varandra och slutligen rätta varandras.

Punkt

- Punkt använder du för att avsluta meningar.
- Du ska **inte** använda punkt i rubrik.
- Du använder punkt när du skriver tidsuppgifter som exempelvis *21.10*
- Tre punkter använder du för att markera att ett ord eller en mening inte har avslutats:

– *Den där idi...*

– *Det var då också själva ...*

Kommatecken

- Används för att underlätta läsningen.
- Kommatecken använder du alltid när konjunktioner (som exempelvis *och*, *eller*, *men*) saknas vid uppräknande:

– *Hon lovade blod, svett och tårar.*

– *Han kom, han såg, han segrade.*

- Kommatecken används runt ett inskott:

– *Framställningen har, trots bristerna, stora förtjänster.*

Frågetecken

- Används som avslutning på frågor.
- Att använda flera frågetecken i rad bör undvikas men det görs ibland för att förstärka det man vill skriva:

– *Konst?? Kallar du det där konst?*

Utropstecken

- Utropstecken används som avslutning på utrop, uppmaningar, tilltal och hälsningar exempelvis:

– *Oj!*

– *Skynda dig! ropade han.*

– *Välkommen!*

- Man sätter inte ut utropstecken om uppmaningen följs av en påstående- eller villkorsbisats.

– *Tala tydligt, annars hör jag dig inte.*

– *Skynda dig, om du inte vill bli sen.*

- Utropstecken sätts inte ut i exempelvis recept trots att det är uppmaningar.

– *Skala och hacka en gul lök.*

– *Stek den i lite smör tills den blir mjuk.*

- Om du vill markera att någonting är anmärkningsvärt kan du sätta ett utropstecken inom parantes.

– *De fick tolv (!) barn. Det är inte vanligt i vår tid.*

Kolon

- Kolon används före citat, replik, tanke eller liknande när en anföringsfras står före. Exempelvis:

– *Förvånad frågade han: "Är du helt säker?"*

– *Någon hade sagt om Strindberg: "Han är en av Sveriges största".*

- Kolon används före fråga eller utrop om den formuleras så här:

– *Frågan är: Vem kan man lita på egentligen?*

– *Mitt förslag är: Lita inte på någon!*

- Kolon används före uppräkningslistor:

– *Hon har fyra systrar: Malin, Elin, Nina och Lovisa.*

- Kolon används vid en del förkortningar:

– *Skala 1:20 000*

– *Allt om historia 2012:3*

- Kolon kan användas före ändelser som läggs till siffra, bokstav eller förkortningar.

– *4:e gången*

– *TV:n*

Testa om du kan

Se till att nedanstående meningar blir korrekta:

1. Jag undrar Ska det vara så här egentligen
2. Fan
3. I morgon är det måndag

Fler övningar i bifogad PDF-fil.

Lgr 11 Förmåga (kopplingar till årskurs 9)

Urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Central innehåll

Språkets struktur med stavningsregler, skiljetecken, ordklasser och satsdelar.

Kunskapskrav

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklad** textbindning samt **väl** fungerande anpassning till texttyp, språkliga normer och strukturer.